

Časopis pro pěstování matematiky a fyziky

Zprávy

Časopis pro pěstování matematiky a fyziky, Vol. 74 (1949), No. 1, D81--D86

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/109151>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1949

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Z P R Á V Y

Vzpomínka na Augusta Seydlera. 1. června tohoto roku uplynulo již sto let od narození prvního českého profesora matematické fysiky a astronomie, Augusta Seydlera. Akademická dráha Seydlerova od samého počátku až do konce je spjata s filosofickou fakultou pražské university, jejímž posluchačem byl od roku 1867. Tu se Seydler věnoval studiu matematiky a fysiky a oborům, které podle tehdejšího programu s matematikou a fysikou přímo souvisely, především astronomii, chemii a filosofii. Přednášelo se ovšem německy. Na mladého Seydlera a na životní běh jeho měli vliv dva universitní učitelé. Nejprve Hornstein, profesor matematiky, ale zálibou astronom, jehož matematické přednášky na tehdejší dobu měly vysokou úroveň vědeckou. V roce 1868 stal se ředitelem pražské hvězdárny a od této chvíle jeho universitní výklady se týkaly už jen astronomie; jistě byla to Hornsteinova čtení o astronomii, která rozhodla o směru budoucího vědeckého povolání jeho žáka. Druhý byl Mach, který přednášel fysiku. Nezanedbával experimentální stránku svého předmětu — vzdýt právě od něho pochází řada původních pokusných uspořádání — ale nejprve a to velmi kriticky přihlížel ke stránce historického základu a vývoje fysiky.

Tak Seydler vědecky vospíval pod přímým vlivem astronoma Hornsteina a filosofa-fysika Macha a oba na sebe také upozornil mimořádnou studijní pílí a rozsáhlými znalostmi. Nebylo jinak možné při filosofickém založení Seydlerově, než že Machova filosofie přírodních věd zapůsobila přímo na jeho pozorného posluchače. Ale filosofický idealismus učitele procházel vždy a stále více přisným kritickým sítém Seydlerovým. Filosofický zájem Seydlerův ostatně zřídka kdy jen přesáhl obor fysiky a nepřiblížil nikdy Seydlera k oněm mezím krajního formalismu a fenomenalismu, kterých dosáhli jiní Machovi žáci. Je to pozoruhodné právě při nesmírném vlivu Machově, při množství jeho stoupenců a při poměrně dlouhé době, pro kterou Machův vliv působil. Bylo to až v roce 1909, téměř dvě desetiletí po Seydlerově smrti, kdy teprve Lenin pronikavě odhalil reakční podstatu idealistické filosofie machistů.¹⁾

Od roku 1870 je Seydler asistentem Hornsteinovým na pražské hvězdárně, roku 1871 dosáhl doktorátu filosofie, roku 1872 habilitoval se z fysiky na filosofické fakultě a přednášel tu česky. Týmž rokem 1872 stal se adjunktem hvězdárny a v tomto úřadě setrvává plných devět let, až do roku 1881, kdy byl jmenován mimořádným profesorem theoretické fysiky na filosofické fakultě pražské (tehdy ještě stále nerozdělené) university. K rozdělení university došlo následujícího roku; Seydler samozřejmě přechází na českou universitu a pokračuje ve svých českých přednáškách, od roku 1885 již jako řádný profesor matematické (theoretické) fysiky a theoretické astronomie. Zastával tedy ve skutečnosti dvě profesury; bylo to nad fysické síly Seydlerovy a on se téměř od počátku svého jmenování řádným profesorem snažil, aby profesury byly rozděleny, žádaje si pro sebe stolicí astronomie. Po této stránce má bezprostřední zásluhu, že na pražskou universitu byl povelán za profesora vynikající fysik Kolářek; stalo se tak ale až po smrti Seydlerově. Neboť již 22. června 1891, ve věku dvaadvácti let, uprostřed činnosti učitelské i vědecké, podlehl Seydler zákeřné chorobě, dědictví to po své matce,

¹⁾ V. I. Lenin, Materialismus a empiriokriticismus. Kritické poznámky o jedné reakční filosofii. První český překlad Kladno, 1933.

tuberkulóze, proti níž delší čas a marně bojoval. Až příliš stručný náš popis zachycuje jen vnější stránku Seydlerova života. Bylo by třeba začíst se v podrobnější líčení jeho života, zvláště soukromého,²⁾ abychom poznali, jak mužný život Seydlerův, zejména od roku 1882, byl téměř nepřetržitým sledem těžkých osobních ran a zármutku. Tři léta před svou smrtí zůstává Seydler z celé své rodiny sám s třemi malými dětmi, doprovodiv všechny své drahé ke hrobu.

Byl to Koláček, který snad jediný po smrti Seydlerové zhodnotil vědecký jeho profil v theoretické fysice a snad až příliš stručně.³⁾ V první řadě vyzdvihl Seydlerovy zásluhy o napsání prvních českých učebnic theoretické fysiky, učebnic dosahujících na svou dobu světové úrovně.⁴⁾ Je to také Koláček, kterému náleží zásluha, že Seydlerovo nedokončené dílo do jisté míry uzavřel úpravou a vydáním závěrečného svazku.⁵⁾ Dnes jsou tyto „Základy“ dilem dávno rozebraným a téměř nedosažitelným, ani v našich knihovnách nejsou zastoupeny nijak hojně. Vydáním „Základů“ však jasně se projevil nejkrásnější idealismus Seydlerův, idealismus učitele. Za první svou povinnost považoval napsání učebnic pro studium theoretické fysiky. Již v roce 1880, tedy rok před jmenováním mimořádným profesorem, vydává první svazek učebnice, druhý vyšel o pět let později — nikoliv však vinou Seydlerovou. Nejtěžší překážkou tu zajisté nebyl neutěšený zdravotní stav Seydlerův: dnes jen stěží si představíme poměry, za kterých „Základy“ dostávaly se na veřejnost a musíme podrobně pročítat předmluvu k druhému svazku, abychom aspoň z náznaků — nebot ušlechtilost zdá se být Seydlerovi vrozena — posoudili trpké poměry tehdejší pro publikování vědeckého díla.

V dalším rozboru vědeckých zásluh Seydlerových, místy však polemickém, opírá se Koláček především o několik málo prací, které považuje za čelnější. Přitom zdůrazňuje charakteristické rysy vědecké práce Seydlerovy: úzkostlivou svědomitost, kritičnost („logickou střízlivost“) a filosofickou prohloubenost názorů. Seydlerovu činnost jakožto „prvního českého astronoma“ vědeckého zhodnotil G. Gruss, zdá se, že s hlediska vědeckého rozboru také jen velmi skromně.⁶⁾ A ten mimo jiné se zmiňuje o rozsáhlé a vědecky významné pozůstalosti Seydlerové, totiž o výsledcích astronomických pozorování a výpočtů, které pro předčasnou úmrtí Seydlerova zůstaly nedokončeny. „Astronomický ústav jím (to jest Seydlerem) zřízený ... bude ... ku zvětšení jeho slavné pozůstalosti ... pracovati na jich dokončení“ píše tu Gruss; kolik z toho za více než půl století stalo se skutkem?

Mluvíme-li o Seydlerovi, nelze zapomenout na velký jeho význam pro rozvoj naší Jednoty.⁷⁾ Seydlerovu první starost o úroveň našeho „Časopisu“ prokazuje na třicet pojednání, článků, referátů a podobně, které publikoval v prvních dvaceti ročnících.⁸⁾

V letech 1889 až 1891 pracoval v astronomickém ústavě university pod Seydlerovým vedením i Karel Petr. Při půlstoletém výročí Seydlerova úmrtí

²⁾ V. Strouhal, Dr August Seydler. Nástin životopisný; Čas. mat. fys., 21, 1892, 193—202 a 212—217.

³⁾ F. Koláček, Seydler jako fysik; tamtéž, 203—207.

⁴⁾ Základové theoretické fysiky. Díl první: Všeobecný úvod a mechanika; Praha, Slavík a Borový, 1880; 394 označených stran. Díl druhý: Theorie potenciálu, úkazů gravitačních, magnetických a elektrických; Praha, Borový, 1885; VIII + 416 stran.

⁵⁾ Základové atd. Díl třetí: Mechanika molekulární, theorie vibračního a undulačního pohybu, akustika. Sepsal August Seydler, vydal a doplnil František Koláček; nákladem Akademie, 1895; 416 označených stran, z toho však více než polovina z pera Koláčkova.

⁶⁾ G. Gruss, Seydler jako astronom; Čas. mat. fys., 21, 1892, 207—212.

⁷⁾ Lze jej v podrobnostech sledovat na stránkách V. Posejpalu, Dějepis Jednoty českých matematiků, Praha 1912.

⁸⁾ Podle Indexu k ročníkům I až XX „Časopisu“.

napsal⁹⁾ toto: „Po celý život můj zůstal pro mne (Seydler) jakožto zářící a nedostížený vzor“. Slova takové osobnosti, jakou K. Petr nesporně je, nejsou jen příležitostnou vzpomínkou vděčného žáka na učitele. Jsou mnohem více a nikoliv naposled ukazují, že ve vděčnosti jsme Augustu Seydlerovi zůstali až příliš dlužní.

Zdeněk Pírko, Praha.

Vypsání ceny k vědeckému jubileu prof. Maurice Frécheta. Přátelé, kolegové a žáci prof. Frécheta, který odejde v brzkou na odpočinek, hodlají učtíti jeho vědecké jubileum tím, že bude udělena jedna nebo dvě ceny za práce (dosud netištěné) z obecné analýsy (theorie abstraktních prostorů) nebo jejich aplikací. Rukopisy psané jiným než francouzským jazykem musí býti opatřeny francouzským výtahem. Rukopis musí býti opatřen buďto autorovým jménem a adresou, nebo heslem; v posledním případě jest připojiti zalepenou obálku s týmž heslem, které uvnitř obsahuje jméno a adresu autorovu. Rukopisy je nutno zaslati do 1. března 1950 na adresu: Président de la Société mathématique, Institut H. Poincaré, rue Pierre Curie, Paris (5e). *Red.*

Společný 3. sjezd matematiků československých a 7. sjezd matematiků polských. Ústav matematiky při České akademii věd a umění, Jednota československých matematiků a fysiků a Polskie Towarzystwo Matematyczne pořádají od 28. srpna až do 4. září 1949 společný 3. sjezd matematiků československých a 7. sjezd matematiků polských. Sjezd se bude konat v budově matematického ústavu Karlovy university, Ke Karlovu 3, Praha II. O záštitu sjezdu byl požádán pan ministr školství, věd a umění a pan velvyslanec Polské republiky. Na sjezdě budou konány plenární přednášky, k nimž byli pozváni někteří matematikové českoslovenští a polští, aby v nich podali přehled nových pokroků v některých matematických disciplínách. Protože čas na sjezdě je velmi omezený, byl přípravný výbor nucen počet těchto plenárních přednášek omezit. Dále budou účastníci sjezdu přednášet jako obvykle v kratších sděleních o výsledcích svých badatelských prací. Tato sdělení se budou konat v pěti sekcích:

1. sekce: Matematická logika a theorie množin.
2. sekce: Algebra a theorie čísel.
3. sekce: Analýza.
4. sekce: Geometrie a topologie.
5. sekce: Počet pravděpodobnosti a aplikovaná matematika.

Přípravy na sjezd řídí přípravný výbor, který rozdělil veškerou práci na 3 referáty. Referát finanční řídí prof. dr Frant. Vyčichlo, referát pro Československo prof. dr Jaroslav Janko, který též přijímá přihlášky československých účastníků (adresa: Na bojišti 3, Praha II), a referát zahraniční prof. dr Vladimír Kořínek. Z polské strany řídí přípravu varšavské ústředí Polskiego Towarzystwa Matematycznego ve Varšavě. Z Polska se přihlásilo přes 40 nejvýznamnějších matematiků polských. Mimo to byli na sjezd pozváni též někteří matematikové z Bulharska, Maďarska a Rumunska. Z Československa se dosud přihlásilo přes 80 matematiků. Podrobný program sjezdu bude vydán kolem 20. srpna 1949.

Kolokvium o algebře a o teorii čísel v Paříži. Centre National de la Recherche Scientifique v Paříži pořádá za finanční podpory Rockefellerovy nadace kolokvium o algebře a o teorii čísel v Paříži od 23. září do 1. října 1949. Na kolokviu se bude jednat o nejnovějších pokrocích v algebře a v teorii čísel v 6 sekcích: I. Algebraická čísla. II. Diofantické rovnice. Racionální body na algebraických varietách. III. Theorie ideálů. Algebraické variety. IV. Galoisova theorie. V. Svazv. (Lattices.) VI. Různé. Kolokvium se bude konat tím způsobem, že v jednotlivých sekcích budou přednášet o nejnovějších pokrocích svého pracovního úseku matematici, kteří byli k tomu pořadatelstvem vyzváni. Podle došlého programu budou přednášet v sekci I: E. Artin, A. Chatelet, J. van der Corput, H. Davenport,

⁹⁾ K. Petr, Profesor August Seydler. Vzpomínka k 50. výročí jeho úmrtí; *Rozhledy mat.-přír.* 21, 1941/42, 16—19.

v sekci II: F. Chatelet, K. Mahler, L. Mordell, T. Nagell, B. Serge, v sekci III: F. Chatelet, P. Dubreil, B. L. van der Waerden, A. Weil, O. Zariski, v sekci IV: E. Artin, J. Dieudonné, M. Krasner, v sekci V: G. Birkhoff, V. Koříněk. Všichni matematici, kteří budou v době kolokvia v Paříži, budou vřele vítáni, zúčastní-li se jako posluchači přednášek a jako řečníci diskusí.

Druhý sjezd rakouských matematiků se koná od 29. srpna do 2. září 1949 v Innsbrucku. Vědecká práce jeho se člení v sekce: analýza; geometrie a topologie; algebra a číselná teorie; užitá matematika; dějiny, filosofie a vyučování. Jako řeči sjezdové jsou připuštěny všechny řeči. Veškerou korespondenci jest adresovati na Sekretariat der Österreichischen Mathematischen Gesellschaft, Technische Hochschule, Wien IV, Karlsplatz 13.

American Geophysical Union, 1530 P Street, N. W. Washington, D. C., koná 1. až 4. května 1950 třicátouprvní valnou schůzi. Zájemci necht se obrátit o informace přímo na společnost.

Tři uranové reaktory v Evropě. Druhá polovina roku 1948 přinesla zprávy o tom, že v Evropě byly uvedeny v chod tři uranové reaktory. Anglický časopis „Engineering“ přináší (166, č. 4305, str. 90) v červenci 1948 obrázky a stručný popis obou pokusných uranových reaktorů, postavených ve výzkumných laboratorích pro atomovou energii v Harwellu u Didcotu v Anglii. První z těchto reaktorů, t. zv. „Gleep“ (Graphite Low-Energy Experimental Pile) byl dokončen v srpnu 1947. Nyní pracuje na energetické hladině, při níž se uvolňuje 100 kW tepla. V tomto reaktoru je použito jako štěpného materiálu přirozeného uranu, jako moderátoru grafitu a k chlazení proudícího vzduchu. Reaktor „Gleep“ je používán pro studium vlastností atomových jader, pro zkoumání nukleárních vlastností materiálů, používaných při konstrukci reaktorů a pro výrobu radioaktivních isotopů sloužících účelům biologického, lékařského a průmyslového výzkumu. Od září 1947 bylo vyrobeno měsíčně průměrně 80 vzorků radioaktivních isotopů.

Konstrukce druhého většího pokusného uranového reaktoru, t. zv. „Bepo“ (British Experimental Pile), byla dokončena uprostřed roku 1948 a reaktor začal pracovat 3. července 1948. Je v něm použito jako štěpného materiálu kovového uranu, ulitého do tyčí a chráněného hliníkovými obaly. Tyto tyče jsou uspořádány do pravidelné mříže mezi cihlami z grafitu, který slouží jako moderátor. Reaktor má ochranný plášť z betonu několik stop silný ve tvaru krychle, jejíž stěny mají plochu zhruba 120 m². Ačkoliv je reaktor „Bepo“ zhruba stejně tak velký jako reaktor „Gleep“ a je rovněž pouze vduchem chlazený, počítá se, že v plném provozu dosáhne výkonu 6000 kW. Tepla získaného v reaktoru se užívá k vytápění laboratorů a přebytek se odvádí sedmdesátimetrovým komínem, kterým je odváděn proud vzduchu chladičí reaktor. Reaktor „Bepo“ má sloužit k získání zkušeností pro konstrukci dalších reaktorů a pro výrobu radioaktivních isotopů.

Třetím reaktorem postaveným v Evropě je francouzský uranový reaktor (Les Atomes, 4, č. 35, 1949), nazvaný *Zoé*, postavený v Chatillonu u Paříže. Název má v sobě počáteční písmena těchto francouzských slov: zéro (nulový výkon), oxyde d'uranium, l'eau lourde, kterými má být naznačeno, že je v reaktoru použito jako materiálu kyslíčnicku uranu, jako moderátoru těžké vody, při čemž dává reaktor nulový výkon. Začal pracovat 15. prosince 1948 na hladině 50 mW a má dosáhnout v plném provozu 5 až 10 kW. Má sloužit týmž účelům, jako oba popsané reaktory anglické. V. P.

Přednášky profesora fyziky na universitě v Basileji P. Hubera. Dne 24. a 25. března 1949 přednášel ve fyzikálním ústavu Karlovy university prof. P. Huber z university v Basileji. První přednáška se týkala použití scintilačních počítačů a násobičů elektronů k registraci záření γ . Prof. Huber v ní podal přehled zkušeností, k nimž dospěl se svými spolupracovníky při použití této nové experimentální techniky. Některé krystaly, na př. naftalen, antracen, stillben, vydávají krátký záblesk v oboru viditelného světla, absorbují-li se v nich foton záření γ . Tento děj v krystalu trvá asi 10^{-8} sec. Vzniklý záblesk se registruje násobičem elektronů, jímž se také

počáteční impuls zesílí, a impulsy z násobiče se počítají běžným počítacím zařízením (reduktorem impulsů). Bylo použito jednak násobičů vyrobených laboratorně na ETH v Curychu, jednak komerčních výrobků RCA typu 931A. Během zesílení se počáteční impuls nijak podstatně neprodlouží, takže toto zařízení umožňuje počítat impulsy o značně vyšší rychlosti, než je možno Geigerovým-Müllerovým počítacem. Další výhodou těchto počítáčů je, že jejich účinnost je pro záření γ asi desetkrát větší než účinnost GM počítáče. Tato vysoká účinnost je způsobena hlavně tím, že krystal je průhledný a násobič elektronů registruje proto záblesky vznikající na povrchu krystalu i uvnitř. Nevýhodou celého počítacího zařízení je, že impulsy, i když jde o registraci monochromatického záření, nejsou stejně velké. Zařízení má také značný nulový efekt vlivem fotosensitivity násobičů. Ten se však může snížit na př. prací při nízkých teplotách nebo vhodným koincidenčním zapojením. Huber vyložil také dva druhy koincidenčního směšovače, s nimiž pracují (jeden užívající elektronky je vhodný pro velké impulsy, druhý je zapojení můstkové s germaniovými usměrňovači a hodí se pro malé impulsy). Bylo dosaženo rozlišovací mohutnosti 10^{-9} sec.

Ve druhé přednášce se zabýval Huber energetickými poměry při nukleární reakci $N^{14}(n, p)C^{14}$, jež podrobně studoval ionizační komorou. Nejprve se zabýval experimentálním zařízením a popsal kaskádní generátor, jímž reakci provádí, ionizační komoru a zařízení, jímž se impulsy automaticky registrují a analyzují podle velikosti. Nato podal podrobný rozbor svých experimentálních výsledků a porovnal je s pracemi jiných autorů. J. B.

Přednáška profesora Cosynse v Praze. Dne 5. dubna 1949 podal profesor Cosyns z Universitě Libre v Bruselu ve své přednášce pořádané ve fyzikálním ústavě Karlovy university přehled o pracích konaných na jeho ústavě v Bruselu. Činnost ústavu je cele zaměřena na studium kosmického záření a nukleárních reakcí pomocí fotografických desek. V jeho laboratořích pracuje nyní Occhialini v čele řady badatelů, kteří s ním odešli od Powella. Ve spolupráci s firmami Ilford a Kodak podařilo se vyrobit fotografickou emulsi s 80 až 85% obsahem bromidu stříbrného, která je citlivá i na elektrony kolem 1,5 MeV, které mají minimální ionizační účinek. Bylo třeba vykonat řadu prací, než byl zjištěn způsob, kterým je nutno tyto emulse vyvolávat. Přitom bylo zjištěno, že acidita emulsi má podstatný vliv na jejich citlivost. Tím byly vysvětleny změny v citlivosti emulsi, vznikající napojením emulsi roztokem nějaké soli, na př. uranylnitrátu. Před vyvoláním nutno vždy aciditu emulse přivést ve vyrovnávací lázni na její normální hodnotu. Použité tloušťky emulsi dosáhly již 0,8 mm. Dalšímu zvyšování brání zatím nedokonalý postup při ustalování. Emulse jsou velmi labilní a nutno je přechovávat za snížené teploty. Připravené fotografické desky mohou být uschovávány poměrně krátkou dobu, jelikož při jejich veliké citlivosti jsou brzy kosmickým zářením i při hladině moře přeexponovány. Je možno je uschovávat za teploty $-90^{\circ}C$, kdy ztrácí svou citlivost.

Profesor Cosyns dále uvedl výsledky některých prací provedených pomocí těchto fotografických desek. Ze statistiky provedené na velkém počtu pozorovaných případů roztržštění jader stříbra rychlým neutronem nebo protonem z kosmického záření plyne, že rozbití probíhá ve dvou etapách. V první je jistý počet nukleonů vyražen z jádra přímou srážkou s dopadající částicí, v druhé pak zbylé nestabilní jádro se spontánně rozpadne. Dále byl studován zjev zachycení mesonu do elektronového obalu jádra na mesonové dráze *K*. Rovněž bylo potvrzeno, že kladivkovité stopy ve fotografických emulsích, které bylo možno přičítat buď rozštěpení Li^8 na dvě částice alfa nebo Be^8 , je nutno přičíst Li^8 , neboť elektron, který se při tomto štěpení uvolňuje, byl skutečně nalezen. Tento elektron má energii blízkou 1,5 MeV a velmi málo ionisuje, takže dřívějšími emulsemi ho nebylo možno zachytit. Cosyns se zmínil dále o jiných praktických použitích fotografických emulsi, na př. při hledání nových ložisek uranové rudy, při studiu metabolismu pomocí radioaktivních isotopů, kdy fotografické emulse umožňují zjistit ještě takové množství radioaktivní látky, které se projevuje jedním rozpadem za týden a kromě toho přesně pomocí mikroskopu lokalizovat místa, kde je radioaktivní látka vázána, dále při měření rozpadových konstant radioaktivních látek o velmi dlouhé periodě, na př. samaria.

Exponování fotografických desek kosmickým zářením provádí Cosyns pomocí upoutaného balonu, kterým může dopravit desky až do výše 5000 m. Používaná expoziční doba je asi 1 týden. Po zpracování prohlížejí se fotografické desky mikroskopy s imersním objektivem $40\times$ pro rychlé hledání zajímavých zjevů. Detailní pozorování a fotografování provádí se imersním objektivem $100\times$, zvláště konstruovaným, aby obsáhl celou tloušťku emulze a po případě umožnil i pozorování dvou desek, přiložených emulsi na sebe. Pro kreslení drah ve zvětšeném měřítku byl zkonstruován zvláštní přístroj. Dále se pracuje na přístroji, který umožní pozorování a fotografování drah ležících pod úhlem k předmetové rovině, takže je není možno celé zaostřit. Pomocí tohoto přístroje bude možno vidět a fotografovat najednou celou část dráhy ležící v zorném poli ve skutečné délce, nikoliv jen její průmět do předmetové roviny, i když dráha je téměř kolmá na tuto rovinu. Č. Š.

Mezinárodní sjezd matematiků se bude konati v Cambridgi (Massachusetts) od 30. srpna do 6. září 1950 pod záštitou Mathematical Society. Organizační výbor se obrátil na předsedu Jednoty prof. dr. Bydžovského se žádostí, aby Jednota zprostředkovala pozvání výboru na sjezd svým členům. Jakmile Jednota dostane příslušné tiskopisy, rozešle je zájemcům, kteří se o ně přihlásí.

Podle usnesení výboru JČMF ze dne 29. června 1949 nezabývá se JČMF řešením problémů kvadratury kruhu, trisekce úhlu a zdvojnásobení krychle a nebude tudíž přijímat příspěvky a práce, týkající se řešení těchto problémů.

Na vysoké škole inženýrského stavitelství při Českém vysokém učení technickém v Praze se obsadí místo profesora matematiky. Přihlášky o toto místo s doklady, požadovanými ve veřejné službě a dále s podrobným životopisem, seznamem původních matematických prací a přehledem o dosavadní činnosti učitelské nebo jiné, mohou si podati českoslovenští státní příslušníci nejdéle do 15. října 1949. Přihlášky přijímá děkanství v Praze II, Trojanova 13.